

Podwójna fasada

projekt wystawy w Pawilonie Polskim na 15 Międzynarodowej Wystawie Architektury w Wenecji w 2016 roku

Kupujemy coraz więcej produktów spożywczych z naklejką „fair trade”. Zastanawiamy się nad wyborem butów ze względu na to, czy zostały wykonane przez godziwie opłaconych rzemieślników. Boykotujemy firmy odzieżowe, które szyją w niegodnych i upokarzających warunkach. Ale czy kiedykolwiek zdarzyło się, że użytkownicy budynku zbojkotowali go ze względu na nieetyczne warunki pracy podczas jego powstawania? Czy kiedykolwiek zastanawialiśmy się nad tym, czy budynek, w którym obecnie przebywamy, powstawał w bezpiecznych dla budowniczych warunkach? Czy został wykonany etycznie? I co to znaczy?

Większość życia spędzamy będąc częścią systemów, które są dla nas niewidoczne albo przynajmniej niezrozumiałe. Dotyczy to wszystkich — konsumentów oraz projektantów. Alejandro Aravena, kurator przyszłorocznego Biennale, pyta o „raport z frontu”. Na wystawie chcemy zastanowić się nad tym, co uważamy za pierwszy front architektury — czyli nad procesem jej powstawania, frontem robót, działaniami na placu budowy. Chcemy podjąć próbę zrozumienia tego procesu z perspektywy osób, które są w niego zaangażowane — architektów, konstruktorów oraz przede wszystkim pracowników fizycznych, których udział jest zazwyczaj pomijany w dyskusjach o architekturze.

Nie chcemy jednak wskazywać winnych ani pokrzywdzonych, lecz prześledzić proces i spróbować dostrzec rodzące się napięcia i konflikty. Wierzmy, że architektura jest kolektywną pracą, a za jej sukcesem bądź porażką stoją wszyscy zaangażowani. Wierzmy, że potrzeby twórców (zaczynając od architektów i inwestorów, a kończąc na pracownikach fizycznych) nie mogą być ignorowane na żadnym etapie. Głęboko wierzymy także, że na efekt finalny nie składa się tylko zewnętrzna fasada, czyli to co widzimy oglądając czy użytkując budynek, ale wszystko, co doprowadziło do jego powstania.

O autorach:

Dominika Janicka (ur. 1986)

Studiowała architekturę w na Politechnice Gdańskiej oraz w Institut Supérieur d'Architecture La Cambre w Brukseli. Pracowała jako architekt w biurach projektowych w Polsce, Belgii, Niemczech oraz Chinach. Z sukcesem brała udział w wielu konkursach architektonicznych. Współtworzy kolektyw projektowy AD12, z którym udało jej się zrealizować kilka docenionych i nagradzanych projektów m.in. *City Trasformers* w Gdyni (Najlepsza przestrzeń publiczna w plebiscycie *Sztuka architektury*) oraz *Bus with us* (Nominacja Dobry Wzór 2014). Od 2014 roku prowadzi Pracownię Przestrzeni Publicznej w Instytucie Designu w Kielcach.

Martyna Janicka (ur. 1991)

Ukończyła wzornictwo w gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz Service Design& Innovation Design w Glasgow School of Art. Swoje doświadczenie w organizowaniu wystaw zdobywała podczas Gdynia Design Days oraz Design Week w Mediolanie. Brała udział w międzynarodowym programie Designship integrującym projektantów z krajów nadbałtyckich. Obecnie bada trendy oraz innowacje we wzornictwie dla firmy Siemens w Monachium.

Michał Gdak (ur. 1980)

Ukończył architekturę w TU Delft w Holandii, Vitus Bering w Danii oraz na Politechnice Wrocławskiej. Studiował również rzeźbę w ASP we Wrocławiu i w Walencji. Uczestniczył w wielu plenerach, wystawach i warsztatach. Prowadził grupy studentów na warsztatach projektowych, jak i podczas

zajęć akademickich. Pracował w OMA oraz Inter.National.Design w Rotterdamie, a także współpracował ze Studio Arne Quinze w Belgii. Jest laureatem wielu konkursów w zakresie architektury i sztuki. Koordynator Italian Design School w Institute of Design Kielce, gdzie od 2013 roku prowadzi również Pracownię Przestrzeni Publicznej.